

Szőke Csaba - LJZANZ

“Folyami Kavics” című OMDK Pályamunka műleírása

Nagyon szeretem ezt a projektet, mert úgy érzem nagyon sok minden benne van, ami engem foglalkoztat. Ilyen például számomra a gyűjtés, a dolgok megfigyelése. Mindig is az a gyerek voltam, aki szeret apró tárgyakat találni, azokat elrakni, nézegetni. Eddigi munkáimra is jellemző, hogy kisebb-nagyobb gyűjteményeket csinállok, hol digitálisan, hol manuálisan. A másik, ami még erősségem és mindig is volt érzékem hozzá az a matematika. A számolások mellett szoktam azon is tűnődni, hogy az ember hogyan viszonyul a számokhoz, különösen a végtelen esetében. Marina Abramović volt az az ember, aki inspirálóan hatott rám, egész pontosan a „**Counting the Rice**” című műve, ahol egy-egy tál lencsét és rizst összekever, majd szétválasztja és megszámlálja őket. Többször volt, hogy monotonan végeztem el a munkának egyes részeit egyfajta meditatív állapotba kerülve.

### **Ötletelés**

A kiindulás nekem az volt, hogy egy gyűjteményt szeretnék készíteni, ez után döntöttem úgy, hogy ez egy speciális gyűjtemény, tipológia lesz. Ezt követően ötleteltem, hogy mit lenne érdemes ilyen formában megörökíteni. Én miközben próbálok kitalálni egy koncepciót viccelődni is szoktam magamban, ezzel sajátosan segítve a gondolkodást. Ennél a projektnél úgy jött az ihlet, hogy a kavics, mint kitöltésre használt anyag, építkezésen, úti kátyúknál, és mi lenne, ha egy könyvet töltenénk ki vele. Ezt követően kezdett el érdekelni a kavics, majd utánanéztem a témának.

### **A kavics**

A kavics, mint jelentéktelenség szimbólikus módon véve volt a kiindulás nekem. Ennek ellenére mindegyik egy egyedi darab, a végtelen lehetőségeket lehet vele jól megfigyelni.

A kavicson, azon belül leginkább a folyami kavicson jól megfigyelhető az idő. Ezek ugyanis folyamatosan sérülnek, törnek el, majd a víz szépen lassan lekerekíti ezeket. A könyvben megtalálható mindenféle állapotú, teljesen kerek, vagy éppen szilánk szerű forma is.

### **Kavicsok tájolása**

A kavicsok egyik sajátossága, hogy egyik kavics semmilyen esetben nem szabályos geometriájú, valamelyik irányba, ha csak minimálisan is minden esetben hosszabb. Erre úgy tekintek, hogy mindegyiknek van egyfajta iránya, majd ezen túlmutatóan az egyik fele

vastagabb másik keskenyebb, tehát törvényszerűen egy komplex tájolása is van (hasonlóan egy tojáshoz). Ez indokolja, hogy egy hagyományos könyvben mindegyik egy külön oldalt foglaljon el.

Ezt befotózásnál figyelembe véve mindegyiket külön állítottam ebbe az egyensúlyi helyzetbe. A nyomtatásnál fekete fehér mellett döntöttem, a kavicsoknak így a szín helyett a textúrájára, struktúrájára, formájára került a hangsúly.

## **Számmisztika**

A könyv terjedelme mögött az áll, hogy jelképesen elérje a sorozat a végtelent. A 8-as szám a végtelenséget szimbolizálja, a számmisztikában a nulla pedig a jelentéktelenséghez köthető, ami a kavicsokra csatol vissza.

## **Stúdió**

A célom a kavicsok egynemű megörökítése volt, ugyan azzal a fényeléssel, fehér háttérrel, ehhez stúdiókörnyezetre volt szükségem, kameraállvány és vakuk.

Mivel nagyon fontos volt, hogy ugyanolyan körülmények között legyenek a kavicsok, a stúdióban pedig a lámpák elhelyezését nem tudtam volna reprodukálni, ezért egy menetben készítettem el mind a 800 képet.

A stúdió beállítása sok kísérletezés után született meg. A fejemben először az volt, hogy teljesen semleges, szórt fényben szeretném a fényképeket készíteni, úgy, hogy ne is legyen árnyéka a kavicsnak. Pár teszt után határoztam úgy, hogy jót tesz neki az árnyék, mert a kavics térbelisége is érzékelhető így. Fontos volt, hogy az árnyékot a kavicsok aljára pozícionáljam, ezzel egy fajta nyugalmi helyzetet létrehozva. Ezt úgy értem el, hogy kettő reflektort a stúdió fehér plafonjára irányítottam, ezzel egy meglehetősen semleges tér jött létre. Minden kavicsot egyesével tettem irányba a fent említettek szerint.

## **Papírválasztás**

A papírnál arra kellett figyeljek, hogy kellően jó tapintású legyen, és ne üssenek át a fotók, és kellő minőségben meg tudjanak azok jelenni. Ez egy jó pár próbanyomattal járt, folyamatosan próbálgatva a beállítások optimalizálását. Egy újrahasznosított papír mellett döntöttem végül, ettől kevésbé lett steril, van egy kis sárgás, meleg színe, így nem hat elidegenítően. Az előzők pedig egy egyszerű kraftkarton.

## **Borító**

Vászon borítóra szitázással került fel a felirat. Az inspirációim a lexikonok kinézete volt. kihasználva a gerinc vastagságát realizáltam, hogy nem feltétlen kell hosszába a gerincre a felirat, hiszen bőven elfér keresztbe is. Ebből adódóan a borító többi részét üresen hagytam, hogy a vászon is tudjon érvényesülni, és mivel a gerincen található szöveg állásából egyértelművé válik, hogy hol kezdődik a könyv.

## **Tipográfia**

A címnek egy egyszerűbb, kicsit esetleges fontot választottam. Nem egy kortárs betű, viszont nem is egy hagyományos, egy időtlen jelleget sugall. Az eredeti betűt néhány helyen alakítottam, majd létrejött a cím. A többi részben „Amiri” nevű fontot alkalmaztam az oldalszámoknál, és az impresszumban a végén, ami egy hagyományosabb betűtípus.

## **Kivitelezés**

Időrendi sorrendben úgy történt, hogy a stúdió beállításokból készítettem először pár változatot, még nem a teljes mennyiséget fotóztam le, majd ezeket vittem próbanyomatra. Miután levontam a tapasztalatokat a próbanyomatokból fotóztam be a nyolcszáz kavicsot.

Ezeket az Adobe Lightroom programban szerkesztettem a kontraszt, clarity, élesítés, árnyékok, expozíció értékeket egységesen állítva, majd tömörítés nélkül exportáltam. Adobe Photoshop-ban csináltam meg őket nyomdakészre, itt a színmódot átállítottam RGB-ről Grayscale-re, és a „curves” beállításban nyomtatásra optimalizáltam a képeket. A logotípíát Adobe Illustratorban szerkesztettem ki, majd a könyv összerakása, a nyomdai előkészítés Adobe Indesignban programban történt meg.

A Digitalpressben készült a belívek nyomtatása, majd külön szereztem be vásznat, azt elvittem szitanyomásra, hogy rákerüljön a felirat. Végül elvittem a nyomatokat kötésre Mezei Évához.

## **Összegzés**

A műnek sok olvasata van, számomra ez leginkább az idő egyfajta megértése, a végtelen kontextusba helyezése.

Maga az alkotás is egy transzformáló folyamat volt, leginkább a stúdióban töltött órákra emlékezem vissza, mint meditatív állapotra. Érdekes élmény megtapasztalni, hogy úgy érzem jobban megismertem a 800-as mennyiséget. 800 fénykép monoton készítése, mindegyik átnézése.